

L'ESCOLA

Arriba l'any 1961. Jo tinc sis anys i el meu germà Jordi, dos. És aleshores quan la meua mare m'inscriu, per primera vegada, a l'escola del *Grupo Escolar Castilla*. I va ser tràgic. Perquè jo estava acostumada a l'ambient de casa, que era súper amorós, i no havia tingut disciplines escolars de cap tipus. De manera que, un bon dia, arribo tota contenta a l'escola i em trobo ni més ni menys que l'*Espíritu Nacional*. És a dir:

1. Un munt de mestres vestides de color negre, grasses, rígides i antipàtiques, que t'humiliaven (“¡tú no harás nada de provecho!”) i t'enviaven a l'infern a la mínima de res (i jo pensava: “almenys allà estaré calentona!”).

2. L'obligació de cantar el "*Cara al Sol*", amb aquella lletra tan lúgubre, tan poc pedagògica! El primer cop que el vaig sentir ja vaig pensar "però què carai és això?!"
3. L'obligació de resar el rosari, cada dissabte.
4. L'obligació de fer còpia de l'*Evangelio*, quan ja era més gran. Sense comentar-lo ni res, evidentment; només copiar-lo una vegada i una altra, fins a la desesperació.
5. L'obligació de cosir, cosir, cosir i cosir. En vaig acabar ben tipa! Per això no n'he sabut mai. I això que després, quan estudiava ATS, ho vaig haver de tornar a fer!
6. L'obligació de fer cal·ligrafia. I vinga copiar, vinga copiar. I si parlaves massa: també vinga copiar dues-centes vegades "*yo no hablaré en clase*". Era tan avorrit! Sort que jo m'ho prenia com un joc: ho feia de dalt cap a baix, d'aquí cap allà...
7. L'obligació de portar un ram de flors a la *Virgen María*, el mes de maig.

8. L'obligació d'anar a missa, un cop al mes. Cadascuna de nosaltres amb la seva mantellina reutilitzable.
9. L'obligació de confessar.
10. L'obligació de comulgar.
11. L'obligació de fer la comunió. Jo la vaig fer l'1 de maig del 1963, a l'església dels *Padres Mercedarios de la plaza de Castilla*.

I això que no era una escola de monges! A més, encara vaig tenir sort d'agafar-ho tard. En canvi, ma mare sí que va patir a fons el sistema franquista. Ella va rebre classes de com servir el marit, com ser una bona esposa... i la meua mare, pobra, s'ho creia i es pensava que, fent-ho com li havien dit, seria una bona esposa. I ho va complir al peu de la lletra, pobra dona, fins que va ser ben gran, quan ja va dir prou i es va rebotar una mica.

Jo recordo especialment la senyoreta María Ángeles, que em volia fer parlar en castellà tant sí com no. Però jo, amb sis anys, encara no en sabia, de castellà! De manera que vaig arribar a casa i vaig demanar als meus pares que em parlessin en

castellà. I el meu pare, “no, no, aquí sempre s’ha parlat en català i nosaltres volem que parlis en català amb nosaltres. Ja l’aprendràs, el castellà!”

Per contra, recordo amb afecte la senyoreta Lola, una mestra alta, estilitzada i molt carinyosa. Sempre em deia “va, Maria, anem a llegir”. Ella era catalana i parlava molt en català; potser per això quan llegíem en castellà tenia més paciència. També era molt atenta, d’aquell tipus de persones que, quan veuen que estrenes sabates noves, te’n fa una lloança que et deixa ben contenta. Era molt amorosa i jo me l’estimava molt. I això que també anava de negre i amb els cabells blancs com les altres! Però bé, aquestes coses de l’escola les he esborrat bastant del meu cap.

També, allà, vaig fer algunes amigues: la Rosa Pastor, que era menuda i eixerida. Amb ella ens enteníem molt bé. Recordo que tenia un pis més gran que el nostre, amb una habitació de jocs, i sovint hi anàvem. Amb la Rosa em feia un tip de riure! I recordo la Pilar, que vivia en un piset més petit que el nostre. Era castellanoparlant i

més seriosa. Ens estimàvem molt, però era molt responsable i exageradament respectuosa, com una vella. Deia coses com ara *“tengo que hacer esto porque mis padres se sacrifican mucho”*, que a mi em semblaven de vella. També em va regalar el primer cosidor de la meva vida; ves si això no és de vella! *“Ja cosim prou a l’escola”*, pensava jo! Però a nivell de joc ens enteníem molt bé. Una altra amiga d’aquella època va arribar a través del meu pare: resulta que un amic seu (a qui dec la iniciació a les novel·les d’en Jules Verne i la lectura en general) tenia una filla de la meva edat, més o menys, i ens vam fer molt amigues. Però aquella noia sempre es volia inventar un llençuatge, i a mi això no m’agradava, ho trobava francament tonto: *“en comptes de dir patata direm no sé què”*, deia. I jo, *“i això per què serveix? És tonto”*. I ens barallàvem.

Aviat, però, els vaig perdre la pista. Elles van anar a l’institut a estudiar *Comercio*, de cara a fer de secretàries, i jo vaig seguir estudiant per fer batxillerat. No les he vistes mai més, com si les haguessin esborrat del mapa.